Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U101911

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-10-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іваневич Лілія Анатоліївна

2. Ivanevych Liliya A.

Кваліфікація: к.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 07.00.05

Назва наукової спеціальності: Етнологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-09-2021

Спеціальність за освітою: Хімічна технологія та обладнання опоряджувального виробництва

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.227.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417006

Місцезнаходження: вул. Грушевського, буд. 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Президія національної академії наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417006

Місцезнаходження: вул. Грушевського, буд. 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Президія національної академії наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.61

Тема дисертації:

1. Традиційний одяг українців Поділля (друга половина XIX – початок XXI ст.): історія, класифікація, конструктивно-художні та регіонально-локальні особливості

2. Traditional costume of Ukrainians of Podillia (second half of the XIX – beginning of the XXI century): history, classification, constructive-artistic and regional-local features

Реферат/анотація:

1. У монографії вперше здійснено комплексне історико-етнографічне дослідження традиційних строїв українців усіх локальних зон Поділля другої половини XIX – початку XXI ст. (з урахуванням історії їх створення та трансформації). До наукового обігу впроваджено нові матеріали самостійно опрацьованих автором експонатів подільських народних костюмів із фондових і експозиційних колекцій 31-го музеїв різних рівнів і напрямків роботи, приватних збірок та етнографічних лабораторій при вищих навчальних закладах (всього понад дві тисячі триста світлин). Ґрунтовна оцінка зібраних джерел здійснена з використанням сучасної методології та на основі опрацьованої історіографії (740 позицій). Вивчено особливості процесу формування території історико-етнографічного регіону Поділля та встановлено його чіткі етнографічні

кордони. Як наслідок, у монографії використані 64 адміністративні райони за адміністративно-територіальним поділом, діючим до 17 липня 2020 року, таких 9 областей, як: Тернопільської – 8 центрально- і південно-східних районів; Хмельницької – 14°центральних і південних районів; Вінницької – усі 27 районів; Житомирської – 3 південних райони; Кіровоградської – 3 західних райони; Миколаївської – 1 західний район; Одеської – 3 північних райони; Черкаської – 3 західних райони; Чернівецької – 2 північних райони. Встановлено, що подільська народна ноша має субрегіональні (локальні) відмінності, які чітко простежуються в межах Буковинського, Західного, Східного й Центрального Поділля та на пограничних перехідних територіях. У роботі вперше сформовано розширену класифікацію складових компонентів подільського жіночого та чоловічого основного й допоміжного комплексів, верхнього одягу, головних уборів, взуття, поясів, прикрас і доповнень до одягу другої половини XIX – початку XX ст. за ознакою функціонального використання та іншими внутрішньо груповими ознаками й з урахуванням їх термінологічних субрегіональних і локально-зональних відмінностей. Також створено класифікацію різновидів матеріалів для виготовлення й оздоблення традиційного вбрання українців Поділля та подано їх детальну характеристику. З'ясовано притаманні подолянам способи крою, конструкції і пошиття усіх видів одягових складових селянського костюма та їх трансформації. Систематизовано й проаналізовано побутуючі на території Поділля прийоми (ткання, вибійка, вишивка й нашивні прикраси у вигляді аплікацій) та технології нанесення й розміщення декору. Класифіковано техніки вишивання за ознакою частоти використання й домінантні орнаментальні мотиви. Охарактеризовано спільні загальноукраїнські та особливі регіональні ознаки, специфічні субрегіональні та вузько локальні риси й відміни народних композиційних методів створення буденного, святкового й обрядового дівочого, жіночого, парубочого, чоловічого й дитячого строїв Буковинського, Західного, Східного й Центрального Поділля, що склалися внаслідок історичного становлення і соціально-економічного, культурного й духовного розвитку краю та міжетнічних взаємозв'язків його людності. Складено термінологічний словник народних назв елементів подільської ноші з 555°йменувань. Розроблено 11 графічних карт-схем побутування характерних компонентів традиційного комплексу вбрання подолян. Подано схеми типів крою та декорування одягу, а також таблиці оздоблювальних орнаментальних мотивів та притаманних технік вишивки українців Поділля. Представлено художні реконструкції народних ансамблів другої половини XIX – початку XX°ст., проєкти сучасних моделей одягу з використанням подільських традицій і давні й сучасні світлини окремих компонентів костюма подолян та їх цілісних комплексів.

2. In the monograph a comprehensive historical and ethnographic study of the traditional costumes of Ukrainians of all local areas of Podillia in the second half of the XIX – early XXI century, taking into account the history of their creation and modification, was conveyed for the first time. New materials of the Podillia folk costumes from the stock and exposition collections of 31 museums of different levels and directions of work, private collections and ethnographic laboratories at higher educational institutions were introduced into scientific circulation (two thousand three hundred photographs) were all analyzed by the author. A thorough assessment of the collected sources was made using modern methodology and on the basis of elaborated historiography (740 items). The peculiarities of the process of formation of the territory of the historical and ethnographic region of Podillia are studied and its clear ethnographic borders are established. As a result, the monograph uses 64 administrative districts according to the administrative-territorial division, valid until July 17, 2020 of 9 regions, such as: 8 central and south-eastern districts of Ternopil, 14 central and southern districts of Khmelnytsky, all the 27 districts of Vinnytsia, 3 southern districts of Zhytomyr, 3°western districts of Kirovohrad, 1 western district of Mykolaiv, 3 northern districts of Odesa, 3 western districts of Cherkasy and 2 northern districts of Chernivtsi. The Podillia folk clothes have subregional (local) differences, which can be clearly traced within the boundaries of Bukovyna, Western, Eastern and Central Podillia. An extended classification of components of Podolsk women's and men's main and auxiliary complexes, outerwear, hats, shoes, belts, jewelry and clothing accessories of the second half of the XIX – early XX centuries was formed for the first time on the basis of functional use and other intragroup features and taking into account their terminological subregional and local-zonal differences. A classification of varieties of materials for the manufacture and decoration of traditional Ukrainian costumes of Podillia was also

created and their detailed characteristics were given. The methods of cutting, construction and tailoring of all types of clothing components of the peasant costume and their transformation are peculiar to the people of Podillia. The techniques (weaving, beating, embroidery and sewn ornaments in the form of applications) and technologies of drawing and placement of a decor living in the territory of Podillia are systematized and analyzed. Embroidery techniques are classified on the basis of frequency of use and dominant ornamental motifs on the basis of time of origin and origin itself. Common all-Ukrainian and special regional features, specific subregional and narrowly local features and cancellations of folk compositional methods of creation of everyday, festive and ceremonial maiden, female, bachelorette, male and children's costumes of Bukovyna, Western, Eastern and Central formation as a result of socio-economic, cultural and spiritual development of the region and its interethnic relations are characterized. A terminological dictionary of folk names of Podillia clothes elements with 555 names has been compiled. 11 graphic maps-schemes of life of characteristic components of a traditional complex of clothes of Podolians are developed. Schemes of types of cutting and decorating clothes, as well as tables of decorative ornamental motifs and inherent embroidery techniques of Ukrainians of Podillia are given. Artistic reconstructions of folk ensembles of the second half of the XIX – beginning of the XX century, projects of modern models of clothes with the use of Podolia traditions and ancient and modern photos of separate components of costume of podolyan and their integral complexes are presented.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скрипник Ганна Аркадіївна

2. Skrypnyk Hanna Arkadiyivna

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скрипник Ганна Аркадіївна

2. Skrypnyk Hanna Arkadiyivna

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кушнір В'ячеслав Григорович

2. Kushnir Viacheslav H.

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кожолянко Олександр Георгійович

2. Kozholyanko Oleksandr H

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлюк Степан Петрович
2. Pavlyuk Stepan Petrovych

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Скрипник Ганна Аркадіївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Мушкетик Леся Георгіївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.